

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

12 november 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het houtafvalplan
Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie en tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het huidige beheer van het Zwin
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de bevoegdheid over het beheer van distels op bermen, taluds en restgronden

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problematiek van de vollegrondstuinders naar aanleiding van het voorontwerp van besluit betreffende de specifieke derogatie

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Woensdag 12 november 2003

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De interpellatie wordt gehouden om 9.28 uur.*

Interpellatie van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het houtafvalplan

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Van den Eynde tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over het houtafvalplan.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eind juli besloot de Vlaamse regering een aantal nieuwe milieubesluiten voor advies in te dienen bij de Raad van State. Zo had voormalig minister van Leefmilieu, mevrouw Dua, op aanraden van de MINA-raad reeds in 2001 aan OVAM de opdracht gegeven om een uitvoeringsplan Houtafval op te maken. De MINA-raad meende dat een houtafvalplan noodzakelijk was, gelet op de grote hoeveelheden houtafval die worden geproduceerd en de milieueffecten die samenhangen met de verschillende werkwijzen.

Bij Febelhout, de federatie van de meubelindustrie, is men niet te spreken over de beslissingen die in het houtafvalplan staan. De federatie meent dat de beslissingen die werden genomen in het plan, gebaseerd zijn op een externe studie die helemaal niet wetenschappelijk is onderbouwd. Volgens de federatie lijkt de studie als enige doelstelling te hebben een aantal plannen inzake financiering van gemeentelijke containerparken te valideren.

Een ander heikel punt zijn de nieuwe regels over de verbranding van houtresten, waarbij de optie

voor de verbranding van houtafval als secundaire brandstof volledig werd geschrapt. Houtverbranding wordt automatisch afvalverbranding, waarbij in de meeste gevallen chemische analyses moeten worden uitgevoerd op de te verbranden houtresten. Indien in deze resten meer dan sporen van zware metalen of halogenen worden aangetroffen, wordt dat afval beschouwd als 'verontreinigd behandeld'. Voor de verbranding ervan moet dan aan totaal onhaalbare voorwaarden worden voldaan, zelfs indien de sporen niet worden veroorzaakt door bedrijfseigen activiteiten.

Mijnheer de minister, er wordt heel wat onzekerheid gecreëerd inzake de emissienormering waaraan bedrijven moeten voldoen bij de verbranding van houtresten. Ook een studie van de faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen van de universiteit van Gent bevestigt dit. In de studie staat dat natuurlijk hout concentraties kan bevatten die boven de richtwaarde van de Vlaamse tabel voor verontreinigd, behandeld houtafval uitsteken. Mijnheer de minister, hoe gaat u met die gegevens om ?

Het is duidelijk dat de industrie en de KMO's nu al kreunen onder het huidige milieubeleid. Zo gaat momenteel de Vlaamse hout- en meubelindustrie gebukt onder de slechte economische toestand. Dit blijkt ook uit een aantal recente bedrijfssluitingen en herstructureringen. Febelhout meent dat door het houtafvalplan mogelijk 3.000 jobs in het gedrang komen.

Mijnheer de minister, een milieubeleidsovereenkomst of een sectoraal uitvoeringsplan dient steeds zo nauw mogelijk met de sector te worden uitgewerkt. Mijn partij heeft hierover reeds meermaals zijn ongenoegen geuit. Wij zijn van mening dat dit in veel overeenkomsten of uitvoeringsplannen niet het geval is. Meermaals wordt het niet gesteund door de sector.

Van den Eynde

Ook Unizo trekt aan de alarmbel. De vereniging wil een moratorium op afvalaanvaardingsplichten. En of ze gelijk heeft ! De overvloed aan aanvaardingsplichten brengt eveneens een administratieve rompslomp met zich mee. Dit staat in schril contrast met de verklaringen van de Vlaamse regering om de paperasserie te verminderen.

Mijnheer de minister, dit moet me toch van het hart : niet alleen uw partij is bezorgd om het milieu. Binnen elke partij, bij de modale burger, bij de industrie leeft een enorm milieubewustzijn. Maar de onrust die vandaag bij de houtsector heerst, is terecht. Het plan staat bol van knelpunten. Daarvoor moet eerst een oplossing worden gevonden vooraleer het plan kan worden doorgevoerd.

Uit het ontwerpplan blijkt dat er wel degelijk overlap is geweest met de sector. Volgens de sector werd er echter zeer weinig rekening gehouden met zijn opmerkingen. Hoe verklaart u dat ?

Inmiddels werd ook het openbaar onderzoek over het ontwerp afgesloten. Ik veronderstel dat de sector bezwaarschriften heeft ingediend. Zult u daarmee rekening houden ? Zal het houtafvalplan daadwerkelijk van kracht worden op 1 januari 2004 ? Wordt er rekening gehouden met de vraag van Unizo inzake een moratorium op afvalaanvaardingsplichten voor KMO's ?

De houtsector vreest dat de nieuwe milieubesluiten het verlies van 3.000 jobs met zich mee zal brengen. Mijnheer de minister, ik hoor de federale regering steeds pleiten voor 'werk, werk, werk'. Ik hoor Vlaams minister Bossuyt zeggen dat milieumaatregelen jobs kunnen opleveren. Ik heb me toegelegd op de problematiek van de houtsector met betrekking tot het houtafvalplan. Ik kan me dan ook niet van de indruk ontdoen dat dit plan 'werk, werk, werk' zal kosten. Hoe kunt u dit verantwoorden ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Van den Eynde, u beschouwt de informatie van de belangenvereniging als de waarheid. U gebruikt ze als uitgangspunt. Zo zouden er 3.000 banen verdwijnen. Dat kan wel het standpunt zijn van Febelhout. Ik vraag u echter rustig alles eens op een rijtje te zetten en te kijken wat de directe bedreiging is en wat de problemen zijn.

Allereerst is het nuttig om duidelijkheid te schep-
pen over de recente regelgevende en beleidsinitia-

tieven van de overheid die een impact hebben op de houtverwerkende sector. Enerzijds is er de omzetting van de richtlijn 2000/76 betreffende verbranding van afval. Anderzijds werd dit jaar een ontwerp Uitvoeringsplan Houtafval opgemaakt. De milieustrategie heeft de voorbereiding van de omzetting van de richtlijn afgerond. De tekst wordt binnenkort voor definitieve beslissing aan de Vlaamse regering bezorgd.

Aangezien met deze richtlijn tevens een nieuwe indeling van houtafval wordt gemaakt, wordt bij de omzetting van de richtlijn de wetgeving op de verbranding van houtafval herzien. De huidige indeling van houtafval zoals vermeld in Vlarem II, was immers niet in overeenstemming met deze nieuwe indeling.

Er worden richtwaarden ingevoerd om een onderscheid te maken tussen niet-verontreinigd behandeld houtafval en verontreinigd behandeld houtafval. Dat bleek noodzakelijk omdat met het blote oog geen onderscheid kan worden gemaakt tussen die twee categorieën van houtafval. De richtwaarden bieden aan de exploitant meer zekerheid inzake de classificatie van het houtafval. De bedrijven die behandeld houtafval verbranden, dienen analyses op dit houtafval uit te voeren, maar voor de meeste bedrijven blijft dit beperkt tot één analyse per jaar. Dat kost ongeveer 400 euro.

Er werd bewust gekozen voor richtwaarden in plaats van grenswaarden omdat we niet onmiddellijk ondubbelzinnig te respecteren normen wilden opleggen, en zodat we na een bepaalde periode een evaluatie van deze waarden kunnen maken. Verder werd bij het opstellen van de emissienormen voor houtafvalverbranding rekening gehouden met de bestaande rookgasreinigingstechnieken, zodat de meeste bedrijven zonder veel bijkomende investeringen aan de nieuwe normen kunnen voldoen. Deze beslissing werd gebaseerd op een VITO-studie (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) waaruit ook bleek dat kleine verbrandingsinstallaties op hout een hoog energetisch rendement hebben indien ze goed worden geëxploiteerd, en dus zeker hun bestaansreden hebben.

De verbranding van houtafval wordt voortaan uitsluitend ingedeeld onder de Vlarem-rubriek 2, over afvalverbranding, en niet langer onder de rubrieken 2 en/of 43, over stookinstallaties. Op deze wijze wordt vermeden dat er afhankelijk van de rubricering al dan niet strenge voorwaarden worden opgelegd. De indeling onder rubriek 2 is dus een vereenvoudiging en verduidelijking ten opzichte van de vroegere situatie. De aanpassing van de regelgeving voor houtafvalverbranding is wel degelijk

Sannen

praktisch haalbaar en zal weinig tot geen bijkomende lasten veroorzaken voor de houtverwerkende industrie.

De mogelijke risico's ervan worden dan ook overdreven. Het gaat hier immers zoals gezegd om een vereenvoudiging en een verduidelijking. Bepaalde soorten afval kunnen altijd als brandstof worden gebruikt. Bij een constante aanvoer van één soort houtafval vraagt dat slechts één controle per jaar. Dat is niet onoverkomelijk. Als het daarentegen gaat om een diffuse aanvoer van allerlei andere soorten houtafval, die heel verscheiden kunnen zijn, dan zal er ook meer controle nodig zijn om een classificatie mogelijk te maken, en om uit te maken of het om een mogelijke brandstof gaat dan wel om een afvalproduct dat daar niet voor in aanmerking komt.

De regeling die nu voorligt, en duidelijk een vereenvoudiging inhoudt, is ook in overeenstemming met de Europese richtlijn. Daar konden we immers niet onderuit.

Het ontwerp van uitvoeringsplan Houtafval werd opgesteld in overleg met de belangrijkste betrokkenen, waaronder ook Febelhout, dat evenals andere belanghebbenden bij het openbaar onderzoek omtrent het houtafvalplan zijn opmerkingen heeft gemaakt op het ontwerp uitvoeringsplan Houtafval. Daarnaast zal, als het ontwerp eenmaal wordt goedgekeurd, regelmatig over de voortgang van het plan worden overlegd in een overlegplatform waarin de betrokken actoren zullen zetelen.

Over één van de acties van het ontwerp uitvoeringsplan Houtafval, namelijk de aanvaardingsplicht voor houtafval, kregen we opmerkingen van verschillende betrokkenen. Het lijkt inderdaad meer opportuun om in plaats van een materiaalgerichte benadering een productgerichte benadering te gebruiken bij de invoering van een nieuwe aanvaardingsplicht. De concrete uitwerking van de aanvaardingsplicht voor houtafval kan dus het best gebeuren tijdens de onderhandelingen over het afsluiten van een milieubeleidsvereenkomst voor houtafval.

Vorige week vrijdag is daarover op het kabinet al een eerste vergadering gehouden met Febelhout, om te bepalen welke vorm dit kan aannemen. Bij het selecteren van de productcategorieën zal rekening worden gehouden met onder andere hun milieubelasting en hun relatief aandeel in de totale houtafvalstroom.

Bij de voorbereiding van zowel de nieuwe verbrandingsreglementering als het uitvoeringsplan Houtafval heeft de houtverwerkende sector, bij monde van Febelhout, geregeld gewezen op de nefaste gevolgen van bepaalde maatregelen voor de werkgelegenheid. Die gevolgen konden echter op generlei wijze worden aangetoond. Globaal genomen houden de nieuwe maatregelen voor tal van kleine en middelgrote bedrijven zelfs een versoepeling in ten aanzien van de huidige regelgeving.

Het geheel van maatregelen waarin in het uitvoeringsplan Houtafval is voorzien, kan bijdragen tot een sterkere positionering van de Vlaamse houtverwerkende sector als leverancier van milieuvriendelijke kwaliteitsproducten.

U zei ook dat de aanvaardingsplicht een administratieve molen met zich meebrengt. Daarvoor hoeven we echter het principe van de aanvaardingsplicht niet op te heffen. De mate van administratieve belasting is geen voorwaarde voor het voeren van een milieubeleid. Het zou betreurenswaardig zijn als we ons daardoor zouden laten leiden.

Bovendien is een MBO een overeenkomst met de sector, die zichzelf vervolgens zal reguleren. De overheid legt dan geen regels op. Blijkbaar komt men echter, als een sector moeite heeft met de implementatie van de overeenkomst, heel snel weer bij de overheid terecht, die het dan maar moet doen. U moet dan wel beseffen dat het dan alleen nog kan door middel van regelgeving en controle, iets waar u zich duidelijk ook tegen verzet.

Ik begrijp dus niet goed welke richting u uit wilt. U zegt milieubewust te zijn, en daar hebt u ook al voldoende getuigenis van afgelegd, maar dan moeten we op een of andere manier ook een beleid voeren. Een mogelijkheid is de sector een milieubeleidsvereenkomst te laten maken, waaraan ze zelf vorm en inhoud kan geven, zoals nu voor het houtafval gebeurt.

Febelhout is wellicht wat ongerust omdat ze niet weten hoe het eruit zal zien, maar daar zullen we juist met hen over onderhandelen. We zullen nagaan wat haalbaar is zonder dat het economische gevolgen, zoals bedreiging van de tewerkstelling, hoeft te hebben. Als we dit niet doen, dan moet de overheid het allemaal zelf regelen, en dat leidt alleen maar tot een massa bijkomende regels. We hebben dus geen andere keuze.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik blijf bij mijn standpunt : veel van de MBO's of aanvaardingsplichten werken helemaal niet. We hebben dat hier al meermaals besproken. Het zou beter geweest zijn de MBO's op voorhand uit te werken, dan hadden we minder problemen gehad.

De sector beweert dat weinig van zijn wensen en opmerkingen opgenomen zijn in het houtafvalplan. Een sectoraal uitvoeringsplan maakt slechts kans op slagen als het door de sector wordt gedragen. Ik vrees dat dit niet het geval is.

Unizo wil een moratorium op de afvalaanvaardingsplicht, vooral voor KMO's. Dat is toch een duidelijk signaal dat er iets schort aan uw visie op de aanvaardingsplicht. De KMO's zien dit beleid echt niet zitten.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Ik vind dit wel kras, mevrouw Van den Eynde. We geven de sector de verantwoordelijkheid om een MBO uit te werken. De sector is blijkbaar niet in staat om eensgezind tot een plan te komen en u stelt mij verantwoordelijk ! Om dezelfde reden was ik vorige woensdag ontzettend verbaasd over de actuele vragen over de verwerking van afvalbanden. Degenen die de vrije markt verdedigen, komen bij de overheid protesteren als die vrije markt er niet in slaagt zichzelf te reguleren. Plots ligt de oorzaak bij de overheid en moet zij de zaak rechtekken. De sector wou zelf zijn verantwoordelijkheid opnemen en de verwerking op een soepele manier regelen, maar als dat niet lukt, wordt de overheid bevraagd en niet de markt. Ik vind dat u aan het verkeerde adres bent.

Ik ben het wel met u eens dat we de zaak opnieuw moeten bekijken als blijkt dat de markt niet in staat is om een degelijke regeling uit te werken. Let wel, dan krijgen we meer sturing en meer regelgeving. We zullen een keuze moeten maken.

Febelhout voelt zich misschien onvoldoende gehoord ; ik heb daar niet echt zicht op. Bij het overleg met de VCB (Vlaamse Confederatie Bouw) hebben we vorige week nog eens duidelijk de afspraak gemaakt dat de MBO over het houtafval in overleg met Febelhout zal worden opgemaakt. We kunnen overigens geen MBO afsluiten zonder instemming van de sector. Ik sluit niet uit dat sommige organisaties niet de hele sector dekken en dan moeten we meer aandacht besteden aan de andere meningen. Als een deel van de sector zich niet herkent in de overeenkomst, moeten we meer overleg

plegen. Dat was ook zo bij de afvalbandenverwerking. We moeten nagaan of Febelhout representatief is voor de hele houtverwerkende sector.

Ik denk dat niemand de aanvaardingsplicht op zich opnieuw in vraag wil stellen. Dan collectiviseren we weer en dan moet de overheid weer gaan betalen. Dan betaalt de consument en niet de producent.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Van den Eynde werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie en tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het huidige beheer van het Zwin

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie en tot de heer Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het huidige beheer van het Zwin.

Minister Sannen antwoordt tevens in naam van minister Van Mechelen en minister Bossuyt.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, gedurende de voorbije 2 jaar heeft dierenparkanimator Kris Struyf in de media vaak zijn voornemen verkondigd om in opdracht van de NV Compagnie

Van Nieuwkerke

het Zoute het verouderd vogelpark van het Zwin te Knokke om te bouwen tot een soort educatief pretpark, een zogenaamde 'internationale luchthaven voor de vogels'.

In het weekblad Knack van 22 oktober 2003 lezen we dat het ontwerp van MER-rapport (milieueffectenrapport) dat voor die 'vernieuwing van het vogelpark' wordt opgemaakt, aantoont dat het voorliggend concept voor de natuurwaarden negatief uitvalt. Uit de beschrijving die in het bovenvermeld artikel van de plannen van de Compagnie het Zoute wordt gegeven, blijkt dat die vernieuwing van het vogelpark vooral neerkomt op een uitbreiding van gebouwen, kooien en infrastructuren ten koste van de open ruimte en het groen. Merkwaardig is het voornemen om de Vlindertuin van de wijk Oosthoek te verhuizen naar het Zwin, wellicht louter om de in Oosthoek door de Vlindertuin ingenomen grond vol te kunnen bouwen. Bovendien is er ook nog sprake van lozingen van vervuild afvalwater uit het vogelpark in de zilte plassen en krekken van de eigenlijke Zwinvlakte en van de bouw van een 10 meter hoge controletoren aan de rand van die Zwinvlakte. Dergelijke ingrepen doen iedere rechtgeaarde natuurliefhebber de haren ten berge rijzen.

In hetzelfde artikel in Knack wordt ook aandacht geschonken aan de werkzaamheden die de Internationale Zwincommissie omtrent de verzanding van de Zwinvlakte ontplooit. Blijkbaar zou op een gegeven ogenblik in die Internationale Zwincommissie een compromis bereikt zijn over de tegen de verzanding te treffen structurele maatregelen, maar zou de Compagnie het Zoute bij monde van haar voorzitter Maurice Lippens achteraf teruggekomen zijn op haar eerder voor dat compromis gegeven akkoord.

De vastgoedvennootschap Compagnie het Zoute NV verwacht enerzijds dat de overheid voor haar de rode loper uitrolt zodat ze de voor de natuur nefaste bouwplannen in het vogelpark en in Oosthoek kan uitvoeren. Anderzijds ligt de compagnie zelf al jaren dwars om tot een duurzame oplossing voor de verzanding van het natuurgebied het Zwin te komen.

Mijnheer de minister, acht u de geplande uitbreiding van de bebouwing van een commerciële uitbating als het vogelpark, met de eruit voortvloeiende vervuiling van de Zwinplassen, de toename van de verkeers- en recreatiedruk op het Zwin en de Zwinbosjes in een zeer kwetsbaar natuurgebied, toelaatbaar? De plaats is immers aangeduid als

Ramsar-, Europees vogel- en habitatrictlijngebied. Indien de Compagnie het Zoute zou slagen in haar opzet om het commercieel succes van het vernieuwd vogelpark nieuw leven in te blazen, bestaat dan niet het risico dat ook in de toekomst nog verdergaande uitbreidingen van bebouwing en infrastructuur ten koste van het Zwin zullen gebeuren?

Er zou ook een wijziging van de huidige gewestplanbestemming 'natuureservaat' nodig zijn voor de vernieuwing van het vogelpark. Hoe kunnen we er zeker van zijn dat na een dergelijke planologische bestemmingswijziging het vernieuwd park op termijn niet zou evolueren tot een louter recreatiepark zoals Walibi of Plopsaland? Wat is het planologisch statuut van de gronden in Oosthoek, waarop de Vlindertuin zich nu nog situeert? Ligt de Vlindertuin niet aan de rand van het gewestelijk natuureservaat de Zwinbosjes en is een toename van de bebouwing hier wel verenigbaar met de instandhouding van de natuurwaarden van dat natuureservaat?

Uit de bijdrage van professor Kuijken, directeur van het Instituut voor Natuurbehoud, tijdens de jubileumviering van het Zwin op 21 maart 2003, blijkt dat het beheer van het Zwin door de Compagnie het Zoute NV op zijn zachtst uitgedrukt niet onverdeeld positief is te noemen. Het artikel in Knack vermeldt als raming van de kostprijs van structurele maatregelen tegen de verzanding van het Zwin bedragen die variëren van 3,5 miljoen euro voor het goedkoopste scenario tot 56 miljoen euro voor het duurste. Zelfs de goedkoopste optie is wellicht nog duurder dan de meeste investeringen die tot nog toe in Vlaanderen aan natuurherstel of -ontwikkeling werden gespenseerd.

Is een dergelijke investering vanwege de Vlaamse overheid ten behoeve van een gebied dat privé-eigendom is van een dergelijke commerciële vastgoedvennootschap wel te verantwoorden? Welke waarborgen heeft de Vlaamse overheid dat de door haar – en eventueel de Nederlandse overheid – gemaakte investeringen in structurele maatregelen tegen de verzanding wel de natuurwaarden van het Zwin, en niet enkel de commerciële belangen van de particuliere eigenaar – zoals reeds gezegd een vastgoedvennootschap – ten goede zullen komen?

In 2002 werden de Zwinbosjes, het duinengebied dat zich uitstrekt tussen de villawijk Het Zoute en het Vogelpark, aangekocht door het Vlaams Gewest. Waarom werd toen niet ook het eigenlijke Zwin mee aangekocht? Wat is de prioriteitsgraad van de eigenlijke Zwinvlakte in het duinenaankoopbeleid van de Vlaamse overheid?

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik sluit me aan bij de bezorgdheid van de heer Van Nieuwkerke omtrent het Zwin. Mijnheer de minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer Van Nieuwkerke, uw eerste en tweede vraag hebben betrekking op de mogelijke vervuiling van de Zwinplassen en de toename van de verkeers- en recreatiedruk als gevolg van de geplande uitbreiding van het vogelpark. Het dossier is destijds door de beheerder van het gebied toegelicht aan mijn voorgangster.

Principieel sta ik achter het idee om het vogelpark in het Zwin te vernieuwen. Het Zwin heeft als oudste reservaat in Vlaanderen een grote symboolfunctie en uitstraling bij het brede publiek. Vraag aan 100 Vlamingen een voorbeeld van een natuurreservaat, en de Kalmthoutse Heide en het Zwin zullen boven aan het lijstje staan. Ik vind het niet goed dat het publiek in dit reservaat wordt ontvangen in een verouderde infrastructuur. Een vernieuwing zal ook ten goede komen aan de uitstraling van het natuurbehoud in Vlaanderen.

Ik ben er niet tegen dat het privé-initiatief dit ontwikkelt en financiert. Wel moet de toegang tot deze natuurparel goedkoop blijven, zodat iedereen kan blijven genieten van de natuur in de Zwinmonding. Het mag dan al een privé-domein zijn, de natuur in het gebied is een gemeenschappelijk goed.

Principieel ben ik dus voorstander van een vernieuwing van het vogelpark en ben ik van mening dat de bezoekersaantallen nog kunnen stijgen, zonder dat dit ten nadele hoeft te zijn van de natuur. Mits een goede inrichting en zonering kunnen recreatie en natuurbehoud met elkaar worden verzoend. Dit wordt in het Zwin reeds lang aangetoond.

Op de vraag of ik het project ook inhoudelijk zal steunen, kan ik mij vandaag niet uitspreken. Er loopt nog een MER-dossier. Ik vind het dan ook niet gepast om in deze fase reeds uitspraken te doen. In algemene zin ben ik wel van oordeel dat een goede onthaalinfrastructuur in functie van een kwaliteitsvolle natuurbeleving en natuureducatie een plaats moet kennen in vogelrichtlijn-, habitatrichtlijn- en Ramsargebieden. Dit wil evenwel zeggen dat de aanleg van deze infrastructuur geen betekenisvolle negatieve impact mag hebben op de

natuurwaarden waarvoor deze gebieden werden aangeduid. In 2002 werd de Vlaamse regelgeving aangepast om een dergelijk negatieve impact te verhinderen.

Het project dient alleszins te worden onderworpen aan een passende beoordeling overeenkomstig de bepalingen van artikel 6 van de Europese habitatrichtlijn. Gelet op het voorkomen van de prioritair habitat 'gefixeerde duinen met kruidenvegetatie of grijs duin' in de betreffende speciale beschermingszone, kan, indien het project een significant negatieve impact zou hebben, het niet worden toegelaten. Desgevallend kan de projectontwikkelaar het concept van zijn project echter ook dermate wijzigen dat de impact ervan niet langer significant zou zijn. Voor het project wordt inderdaad ook een milieueffectenrapport opgemaakt. Er zal dus een goed zicht zijn op de impact van het project zodat een vlotte beoordeling mogelijk is.

De vraag over de wijziging van de huidige gewestplanbestemming valt onder de verantwoordelijkheid van Vlaams minister Van Mechelen, bevoegd voor ruimtelijke ordening. In zijn antwoord stelt hij het volgende : 'Tot op heden werd mijn administratie niet rechtstreeks betrokken bij de initiatieven die een modernisering of uitbreiding van het vogelpark van het Zwin beogen, noch voor een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, noch voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Mijn administratie heeft kennis genomen van de intenties van de initiatiefnemer – de Compagnie het Zoute – via het in opmaak zijnde milieueffectenrapport. Voor elk verder initiatief zullen de resultaten van het eindrapport van dit MER afgewacht moeten worden.'

Hij vervolgt : 'Zowel het huidig ruimtegebruik binnen het projectgebied – intensieve recreatief-educatieve functie – als de geplande activiteiten zijn niet verenigbaar met de gewestplanbestemming, zijnde natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten. In deze gebieden zijn enkel de handelingen en werken toegestaan die nodig zijn voor de actieve of passieve bescherming van het gebied. In die zin kunnen mogelijke gewenste ontwikkelingen enkel worden gerealiseerd binnen een ruimtelijk uitvoeringsplan dat voor het projectgebied opgemaakt zou kunnen worden, en waarbinnen de stedenbouwkundige voorschriften meer ruimte laten voor activiteiten en ontwikkelingen. De mate waarin een eventueel gerealiseerd project in een latere fase voor uitbreiding vatbaar is, zal worden bepaald door de ruimte die daarvoor wordt gelaten door de stedenbouwkundige voorschriften van de bestemming van het gebied.'

Sannen

Ten slotte stelt hij : ‘Een initiatief tot opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan kan niet worden genomen vooraleer de lopende MER-procedure is afgewerkt. De resultaten van dit MER zullen onder meer moeten worden gebaseerd op een zogenaamde passende beoordeling bij plannen voor ingrepen binnen de speciale beschermingszones, in casu habitatrichtlijngebied en vogelrichtlijngebied.’

Inzake het planologisch statuut van de gronden waarop de Vlindertuin zich situeert, antwoordt minister Van Mechelen het volgende : ‘De kadastrale percelen 1167b en 1172a waarop de gebouwen van de Vlindertuin zich bevinden, zijn gesitueerd binnen woongebied op het gewestplan. Het onbebouwde kadastraal perceel 1168 is deels gesitueerd in woongebied en deels in natuurgebied. Er zijn geen bijkomende bepalingen, zoals BPA, speciale beschermingen, enzovoort, van toepassing. Het kadastraal perceel 1167a, dat het bebouwde perceel 1167b omsluit, is gesitueerd binnen woongebied op het gewestplan. Het beboste gedeelte van dit perceel bevindt zich binnen een speciale beschermingszone, in casu habitatrichtlijngebied.’

Voorts luidt het : ‘Tussen de huidige Vlindertuin en het gewestelijk natuurdomein ‘De Zwinduinen en -polders’ strekt zich nog een als natuurgebied bestemd stuk duinbos en braakliggend terrein uit. Teneinde het toekomstig Vlaams natuurreservaat ‘De Zwinduinen’ beter af te bufferen van een eventuele intensivering van het ruimtegebruik in het woongebied ter hoogte van de Vlindertuin, ware het aangewezen de tussenliggende percelen duinbos en open veld te integreren in het gewestelijk natuurdomein en ze als buffergebied in te richten.’

Wat de structurele maatregelen betreft om de verzanding van het Zwin te stoppen, zijn de vooropgestelde scenario’s nog in onderzoek. Er is nog geen politieke besluitvorming hieromtrent. Het mag duidelijk zijn dat elk scenario om de verdere verzanding tegen te gaan, veel geld zal kosten. Het spreekt voor zich dat indien de overheid participeert aan dergelijke projecten, de privé-eigenaar duidelijke garanties moet geven. Een investering van de overheid zonder garanties van de eigenaar zou tot gevolg hebben dat de overheid relatief weinig waarborgen heeft inzake het rendement ervan. Medefinanciering zonder dat het Zwin het statuut heeft van natuurreservaat conform artikel 32 van het natuurdecreet met het daaraan gekoppelde beheersplan, vind ik overigens niet aanvaardbaar.

Het Zwin werd tot op heden niet te koop aangeboden door de eigenaar. Indien het terrein verkocht zou worden, dan is het evident dat, omwille van de uitstraling en de ecologische waarde, de Vlaamse overheid hieraan een hoge prioriteit zal toekennen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoorden. Met de meeste ben ik het uiteraard eens. Ze stellen me voor een deel gerust.

Net zoals mevrouw Declercq woon ik in de streek. We zien wat daar aan het gebeuren is. Er is een zeer sterke verdichting. Elke vierkante meter wordt gecommmercialiseerd. Rekening houdend met de Europese richtlijnen moet de Vlaamse overheid de belangen van het Zwin ter harte nemen.

Door de evolutie van de afgelopen jaren hecht mijn fractie echter niet veel geloof meer aan de goede intenties van de Compagnie het Zoute. De natuurwaarde van het Zwin kan slechts worden beveiligd als het ook daadwerkelijk wordt aangekocht. De huidige procedure zal op weerstand stuiten van de compagnie. De UFSIA en het Instituut voor Natuurbehoud schuiven de aankoop als een van de prioriteiten naar voren.

Het werd inderdaad nog niet te koop aangeboden, maar het is noodzakelijk in elk geval de discussie aan te gaan. Dat zal niet zonder slag of stoot verlopen, zoals ook het geval was toen het over de Zwimbosjes ging. Toch is de Vlaamse overheid er toen, via het parlement, in geslaagd, en het is dan ook de moeite waard nu hetzelfde te ondernemen. De overheid beschikt over een aantal instrumenten om dit te forceren. Ik dring er dan ook op aan dat te doen. Zo niet houd ik mijn hart vast voor de toekomst van de ecologische waarde van het Zwin.

Het brede publiek moet inderdaad toegang blijven hebben onder een aangepaste vorm, die in evenwicht is met de natuurwaarden van het Zwin. We zullen echt goed op de plannen moeten toezien. Het mag, zoals gezegd, zeker niet evolueren naar een soort Walibi of Plopsaland.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : De belangen van de Compagnie het Zoute zijn inderdaad in strijd met wat we vanuit een ecologisch standpunt wensen. In Knokke is al heel lang duidelijk wat zij willen.

Minister Ludo Sannen : Ik begrijp dat er ongerustheid en onzekerheid is en dat er twijfels worden geuit ten aanzien van de eigenaars van het Zwin, maar ik geef er de voorkeur aan de loop van de procedure af te wachten. Laat ons eerst eens zien met wat ze komen, en wat een MER oplevert. Ik ben het met u eens dat we dan misschien tot een harde vorm van bescherming moeten komen. Die bescherming kan ook helpen forceren dat het Zwin te koop wordt aangeboden.

Als er een echt recreatiegebied van wordt gemaakt, worden inderdaad de doelstellingen ondergraven. Het is dan aan ons hierover te waken. In elk geval zal voor het Zwin niet worden gekozen voor dingen die al worden aangeboden in de streek. De meerwaarde van het Zwin is heel anders dan die van een recreatiepark. Om die meerwaarde te behouden, zelfs in een benadering die tot op zekere hoogte commercieel is, is intensieve recreatie niet geschikt, want die zou de huidige meerwaarde, ook de commerciële, van het gebied ondergraven.

Laten we de plannen goed in het oog houden en zorgen voor harde afspraken en degelijke bescherming. Dan zullen we zien in hoeverre de compagnie daarin wil meegaan en of een aankoop opportuun wordt.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwerkerke werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de bevoegdheid over het beheer van distels op bermen, taluds en restgronden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de bevoegdheid over het

beheer van distels op bermen, taluds en restgronden.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bermbeheerders worden geregeld geconfronteerd met klachten van landbouwers of buurtbewoners over het niet of laattijdig bestrijden van distels op bermen, taluds of restgronden.

Artikel 43 van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen, bepaalt immers dat iedere verantwoordelijke eigenaar, huurder, pachter enzovoort verplicht is de bloei, zaadzetting en uitzaaiing van akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruldistel met alle middelen te beletten. Een afwijking van de verdelgingsplicht van kale jonker kan worden toegestaan in natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of in natuurreservaten. In artikel 44 is daaraan toegevoegd dat de minister bevoegd voor Landbouw alsook de provinciegouverneurs bestrijdingsmaatregelen kunnen opleggen op de tijdstippen en plaatsen die zij aanduiden. De laatste tijd rijzen echter vragen over de geldigheid van dit koninklijk besluit.

Zelfs zonder distelwetgeving zou het niet beheren van distelpopulaties reacties uitlokken, zowel bij het publiek als bij sommige beheerders. De aanwezigheid van distels wekt bij veel mensen immers de indruk van een onverzorgde, verwaarloosde en vervuilde situatie. Distelbestrijding wordt daarom veelal gerekend tot het goed beheer, net zoals de bestrijding van onkruiden op akkers ook bij een reguliere landbouwbedrijfsvoering hoort.

Na de verschillende fases van de staatshervorming en de overdracht van allerlei bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen, was het lang onduidelijk wie nu eigenlijk bevoegd is voor de distelwetgeving. Juristen zijn het er nu wel over eens dat de bestrijding van in het wild levende planten zoals distels een gewestelijke bevoegdheid is.

De bepalingen van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen die betrekking hebben op de bestrijding van wilde soorten, blijken zelfs onwettig te zijn. Door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 15 augustus 1980, werd immers aan de gewesten de bevoegdheid overgedragen over de natuurbescherming en het natuurbe-

Gardeyn-Debever

houd, met uitzondering van de in-, uit- en doorvoer van uitheemse plantensoorten evenals uitheemse diersoorten en hun krengen. De bevoegdheid over natuurbescherming en natuurbehoud omvat ook de bevoegdheid tot het regelen van de bestrijding van schadelijke dier- en plantensoorten, voor zover het om wilde soorten gaat. Dit houdt dus in dat de hele federale plantenbestrijdingswetgeving die dateert van na 1980, onwettig is wegens bevoegdheidsoverschrijding.

Het is nu aan de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu en Natuurbehoud om deze materie te regelen. Hij of zij kan via een besluit van de Vlaamse regering de bepalingen van het koninklijk besluit van 19 november 1987 die handelen over wilde soorten, opheffen of wijzigen. Zolang dit echter niet is gebeurd, blijft dit koninklijk besluit van kracht. Distels moeten dus nog steeds worden bestreden.

Bovendien, aangezien het koninklijk besluit van 19 november 1987 nog steeds van kracht is, kunnen lagere overheden en publiekrechtelijke rechtspersonen zich beroepen op het proportionaliteitsbeginsel om distels in bermen te maaien voor 15 juni. Dit beginsel, dat werd omschreven in het advies van de Raad van State over het bermbesluit (besluit van de Vlaamse regering van 27 juni 1984 houdende maatregelen inzake natuurbehoud op de bermen beheerd door publiekrechtelijke rechtspersonen), verbiedt een hogere overheid, in dit geval het Vlaams Gewest, een lagere overheid een regeling op te leggen die die laatste zou hinderen bij de uitvoering van een wettelijke opdracht opgelegd door een hogere overheid, in dit geval de distelbestrijding opgelegd door de federale overheid. Omgekeerd mag een lagere overheid zich niet op één bepaalde wettelijke opdracht, de distelbestrijding, beroepen om zich ontslagen te achten van de uitvoering van een andere wettelijke opdracht, het natuurvriendelijk bermbeheer.

Er moet dus een evenwicht gezocht worden tussen de distelbestrijding en het natuurvriendelijk bermbeheer. Dat wil zeggen dat ter bestrijding van distels kan worden gemaaid op een vroeger tijdstip dan voorzien in het bermbesluit. Het gebruik van biociden blijft evenwel verboden. Het proportionaliteitsbeginsel kan niet worden ingeroepen om dit verbod te omzeilen omdat met maaien hetzelfde resultaat wordt bereikt, namelijk het beletten van de bloei, zaadvorming en uitzaaiing. Bovendien blijft de verplichting het maaisel binnen de tien dagen af te voeren, gehandhaafd.

De administratie Wegen en Verkeer, de administratie Waterwegen en Zeewezen, de administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen en Gesubsidieerde Infrastructuur en de administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn echter gebonden aan de omzendbrieven van de Vlaamse ministers Sauwens uit 1991 en Baldewijns uit 1998, waarin is bepaald dat – ik citeer – ‘plaatsen met distelvegetatie de enige plaatsen zijn waar jaarlijks tweemaal kan worden gemaaid’, zij het wel met de inachtneming van de respectieve data van 15 juni en 15 september. Alleen voor het vrijhouden van bebakening zoals lage verkeersborden, vangrails, katafootpaaltjes en zo meer en voor het onderhoud van tussen- en middenbermen en bermen die als pechstrook dienst moeten doen, kan het aantal maai beurten worden verhoogd.

In tegenstelling tot de lagere overheden kunnen al deze administraties dus niet afwijken van de maai-data uit het bermbesluit voor de bestrijding van distels. De afdeling Water van Aminal is niet gebonden aan deze omzendbrieven, maar het is ook niet duidelijk of zij het proportionaliteitsbeginsel kunnen inroepen om voor 15 juni de distels langs onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie te maaien.

Mijnheer de minister, bent u van dit probleem op de hoogte? Hoe denkt u deze bevoegdheidsoverschrijding en onduidelijkheid te regelen? Kan er intussen alvast duidelijkheid worden geboden aan de betrokken besturen en overheden? Hierover zijn in het verleden al vragen gesteld, maar misschien kunt u er nu wat uitgebreider op antwoorden.

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, collega's, als Vlaams minister bevoegd voor zowel landbouw als leefmilieu ben ik uiteraard begaan met een evenwichtig, wetenschappelijk en wettelijk onderbouwd distelbeheer. Onlangs is hierover een studie 'Natuurtechnisch distelbeheer' uitgevoerd door het departement Landbeheer van de KU Leuven in opdracht van onze milieuadministratie Aminal.

De bevoegdheid over distels behoort overeenkomstig de bijzondere wet op de hervorming der instellingen zowel in de beleidsdomeinen Landbouw als Natuurbehoud grotendeels tot de bevoegdheden van de gewesten. Dat geldt ook voor de bevoegdheid om regelgeving uit te werken of bestaande regels te wijzigen. Zolang wetten of koninklijke be-

Sannen

sluiten die geregionaliseerde bevoegdheden regelen, niet zijn opgeheven, gewijzigd of vervangen door de decreetgever of gewestregering, blijven ze rechtsgeldig.

In een evenwicht tussen doel en middelen bij het uitoefenen van die bevoegdheden moeten wij, gelet op bijvoorbeeld een eventuele relatie tussen distels en tetanus bij mensen en zoogdieren, inzonderheid paarden, of gelet op een al dan niet aantoonbare impact van distels op plantaardige producten, wel rekening houden met de niet geregionaliseerde bevoegdheidsaspecten volksgezondheid, kwaliteit van plantaardige producten, diergezondheid en dierenwelzijn.

Overleg met de bevoegde federale minister is aanbevolen om de betrokken wetgeving, die overigens voor het grootste deel federaal blijft, te wijzigen. Desnoods zou het Vlaams Gewest op eigen houtje een ontwerp tot wijziging van de regelgeving kunnen opmaken en het advies van de Raad van State afwachten, maar voorafgaand overleg met de federale overheid over de haalbaarheid en de mogelijke interferentie met de federale bevoegdheden is voor mij toch aanbevelenswaardig.

De administratie die instaat voor het toepassen van de vrij complexe regelgeving omtrent plantenbescherming, is volledig federaal gebleven. Dat is het gevolg van de bepalingen van het KB van 26 maart 2002 betreffende de ambtshalve terbeschikkingstelling van personeelsleden van het ministerie van Middenstand en Landbouw aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en van het KB van 29 september 2002 met de namen van de overgedragen personen.

In het eindrapport van de reeds genoemde studie 'Natuurtechnisch distelbeheer' zijn mogelijkheden aangegeven om de regelgeving voor distels bij te stellen. Daarbij wordt onder andere gebruik gemaakt van een artikel van mevrouw Cliquet en de heer De Smedt in het Tijdschrift voor Milieurecht 2002, bladzijden 394 tot 406.

De Raad van State heeft inderdaad in zijn advies over het bermbesluit op het openbaar domein het proportionaliteitsbeginsel aangehaald. Dit beginsel is een algemeen rechtsbeginsel dat geldt telkens wanneer een beslissing van een overheid een repercussie heeft op belangen die aan een andere overheid zijn toevertrouwd.

De geldingskracht van het proportionaliteitsbeginsel, dat zelf maar een verbijzondering is van het redelijkheidsbeginsel, strekt zich overigens verder uit dan de onderlinge verhoudingen tussen de staat, de gemeenschappen en gewesten en de lokale besturen. Het heeft gelding telkens wanneer een overheid, welke dan ook, over een discretionaire bevoegdheid beschikt, en het vindt ook toepassing buiten het nationaal recht, wat zijn universaliteit nog eens onderstreept. Zo maken zowel het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veelvuldig gebruik van dit beginsel.

Elke overheid moet dus het beleid doelmatig kunnen uitvoeren dat haar is toevertrouwd. Dit betekent bijvoorbeeld dat de administraties Waterwegen en Zeewezen en Wegen en Verkeer van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zorg moeten dragen voor respectievelijk de bevaarbaarheid van de gewestelijke vaarwegen en de veilige berijdbaarheid van de gewestelijke wegen. Binnen hun bevoegdheid kunnen deze administraties een beroep doen op het proportionaliteitsbeginsel om, voor zover zij dit noodzakelijk achten, de bermen, waarop zich eventueel ook distels kunnen bevinden, te maaien voor 15 juni om redenen van verkeersveiligheid, dringende versteviging van de taluds, bevordering van de zichtbaarheid en dergelijke. De afwijking van het bermbesluit gebeurt dan om de belangen die zijn toevertrouwd aan deze overheden te vrijwaren.

Voor het louter bestrijden van distels kan echter geen enkele overheid, ook geen lokaal bestuur, het proportionaliteitsbeginsel inroepen om de bepalingen van het bermbesluit niet na te leven. De distelbestrijding is immers een landbouwkundige sanitaire maatregel en houdt dus niet rechtstreeks verband met het beleid dat toevertrouwd is aan een overheid. Elke overheid zal dan ook de wettelijke verplichting om 'de bloei, de zaadvorming en uitzaaiing van distels' te beletten, moeten uitvoeren in overeenstemming met het bermbesluit. Concreet betekent dit dat er bij de distelbestrijding geen biociden worden gebruikt, dat de bermen niet gemaaid worden voor de termijnen van het bermbesluit – eventuele distelhaarden kunnen wel pleksgewijs worden gemaaid, dit doet geen afbreuk aan het bermbesluit – en dat het maaisel binnen de 10 dagen wordt verwijderd.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Het is in-

Gardeyn-Debever

derdaad een ingewikkelde materie. Hier en daar bestaan er wel eens twijfels over.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever tot de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problematiek van de vollegrondstuinders naar aanleiding van het voorontwerp van besluit betreffende de specifieke derogatie

De voorzitter : Vraag om uitleg van mevrouw Gardeyn tot de heer Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de problematiek van de vollegrondstuinders naar aanleiding van het voorontwerp van besluit betreffende de specifieke derogatie.

Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stel deze vraag naar aanleiding van het gesprek van de tuinders met minister-president Somers. Het mag zonder meer duidelijk zijn dat de vollegrondsector reeds meerdere jaren enorme inspanningen levert om de bemesting te optimaliseren. Er worden immers op bijna alle percelen grondanalyses uitgevoerd in het kader van de lastenboeken. Veldproeven over rijen- en bandbemesting worden ook in de praktijk omgezet.

De sector heeft inmiddels een alternatief voorstel over planmatig bemesten uitgewerkt ; ze willen immers hun verantwoordelijkheid niet ontlopen. De bewortelingsdiepte en dus ook de stikstofbehoefte en het stikstofopnameverloop verschillen immers aanzienlijk bij tuinbouwgewassen, vergeleken met bijvoorbeeld akkerbouwgewassen. Toch moet de sector vaststellen dat het voorontwerp van besluit betreffende de specifieke derogatie in geen enkel opzicht een antwoord biedt op de noden van de sector. Het blijft een voor de tuinbouw onwerkbaar voorstel, ondanks veel overleg en wetenschappelijk onderbouwde proefresultaten.

U bent hiervan intussen wellicht op de hoogte. Bent u bereid verder met de sector in overleg te

gaan ? Is het mogelijk om het desbetreffend voorontwerp van besluit alsnog aan te passen ?

De voorzitter : Minister Sannen heeft het woord.

Minister Ludo Sannen : Mevrouw Gardeyn, ik ben op de hoogte van de problematiek via het overleg met de sector over de bemesting van de vollegrondsgroenteteelt. Tijdens de totstandkoming van het besluit werd de betrokken sector geraadpleegd in meerdere vergaderingen, op 20 en 25 maart 2003. Op basis van dit overleg werd het voorontwerp van besluit verder uitgewerkt met elementen zoals bodemanalyses, bemestingsplannen die de tuinbouwers reeds vaak ter beschikking hebben in het kader van kwaliteitseisen, lastenboeken, enzovoort.

Ik heb geoordeeld dat met betrekking tot het verlenen van de specifieke derogatie, het bestaande ontwerp van besluit voldoende mogelijkheden biedt om af te wijken ten opzichte van de strenge normen van kwetsbaar gebied Water, om te komen tot een kwalitatieve oogst van groenten. Teneinde voldoende garanties voor het leefmilieu in te bouwen zodat de specifieke derogatie geen aanleiding geeft tot een bijkomende milieubelasting, ben ik ervan overtuigd dat de in het besluit voorgestelde aanpak om afwijkingen op de bemestingsnormen en de uitrijperiode toe te staan, noodzakelijk is.

Deze aanpak op basis van vooraf berekende behoeften gesteund op bodemanalyses – minerale stikstof, organisch materiaal en opnamecurven – toont aan dat de beoogde supplementaire bemesting en/of afwijking van de periode van bemesting noodzakelijk is of juist niet, onder meer ten gevolge van de nalevering vanuit de bodemreserve. De gebruikte methode moet bovendien ook de andere landen van de EU ervan overtuigen dat in de overschotsituatie waarin Vlaanderen zich bevindt, een specifieke derogatie verantwoord en noodzakelijk is met de nodige garanties voor het milieu. Daarom is het niet gewenst dat het desbetreffende besluit nog wordt aangepast.

Er zijn technische problemen in verband met het algemeen derogatiebesluit, al zijn deze mij op dit moment onvoldoende duidelijk, maar er is mij gevraagd om bij de uitvoering rekening te houden met de tuinbouwsector. Ik zal nagaan of er nog verdere afspraken moeten komen.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Verschil-

Gardeyn-Debever

lende gemeenten hebben zich ingeschreven om mee te werken aan de derogatiebesluiten. De tuinders zijn tevreden dat er met hen rekening wordt gehouden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.24 uur.*
